

Anna M: 'Moe, maar moedig' Uitgeverij Free Musketeers, Zoetermeer 2016. ISBN 9789048439676 Zie ook: www.freemusketeers.nl (Kanker/ Blaaskanker/ Uitzaaiingen/ Palliatief/ Rouw/ Levenseinde/ Zorgbelasting/ PO)

Soort boek/ziekte stijl:

Er zijn allerlei dingen die ik niet meer kan of mag, anderzijds lig ik hier te schrijven op bed als God in Frankrijk, hoewel op allerlei plekken de tumor en zijn fraaie vriendjes de metastasen aan mijn voortbestaan knagen. (pag.6)

Boek van 360 pagina's waarin Anna M beschrijft hoe bij haar man blaaskanker werd ontdekt, hij geopereerd werd, behandelingen onderging, uitzaaiingen kreeg, palliatief werd en stierf. Ze beschrijft hoe hun leven gedurende deze tijd verliep, hoe het voor haar was, de gang door de zorg, en hoe de palliatief terminale periode voor hen en hun kinderen was. Daarbij gaat ze in op wat het met haar deed, haar angsten en verdriet. Ze licht toe hoe ze samen zijn levenseinde voorbereiden en hoe hij uiteindelijk stierf. In het boek is ook emailcorrespondentie opgenomen tussen familie en vrienden. Dat heeft Anna M. gedaan om te laten zien hoeveel steun dat kan geven.

Coverttekst: 'Een ode aan de mens, die keer op keer zijn grens weet te verleggen naar wat hij voor onmogelijk houdt, die dit kan doen, eenvoudig door de ogen te sluiten voor wat is en wat komt, en die een onverwoestbare hoop als grote drijvende kracht in weet te zetten als dat nodig is.

Een ode aan het leven, dat we zo vaak pas echt zien en waarderen als het einde ervan in zicht is en de wereld om ons heen kleiner wordt, dat laat zien hoeveel moois erin besloten ligt en dat alleen maar van je vraagt dit te willen zien.

Een ode aan de geest, want te midden van groot verdriet ligt altijd een flinterdunne tuin van het denkbeeldige, het fantastische en onmogelijke dat mogelijk blijkt, als grenzen worden verlegd.

De laatste jaren samen van twee gewone, soms speciale, mensen in wisselwerking met zichzelf, elkaar en hun omgeving. Een inzicht in het geluk, de schrik, het verdriet, de hoop, de angst, het verlangen, het genot, het ongemak, de humor, kortom, alle emoties, samengebond, vergroot en versterkt in een ogenschijnlijk onmogelijke levensfase die toch mogelijk blijkt als liefde, moed en geduld op zijn sterkst zijn.'

Over de schrijfster:

Anna M (1955) studeerde Bouwkunde, is twee keer getrouwd geweest, kreeg twee kinderen uit een eerder huwelijk. Ze woonde samen met haar tweede man in Duitsland en woont daar nu nog steeds.

Wat viel op:

De open manier waarop Anna M. beschrijft wat zij en haar partner hebben meegemaakt, hoe hun leven beïnvloed werd door kanker, op verschillende terreinen, ook financieel bijvoorbeeld.

Hun voorbereiding op het levenseinde en de periode dat haar man palliatief terminaal was.

Citaten:

Pag. 6: *‘Op dit moment slik (etc.) ik twaalf medicijnen, volg weer een bestralingstherapie, word behandeld door tien artsen, twee huis- en twee palliatief artsen, een radioloog en vijf urologen/oncologen.’*

Pag. 16: “Waarom ben je dan nog niet naar de huisarts gegaan? Hoe lang plas je al bloed? Is het altijd zoveel?” Vraag ik. ‘Pff, dat heeft toch geen haast, ik heb verder toch nergens last van, waarom zou ik?’ antwoord jij.’

Pag. 44: ‘Geen seks hebben uit voorzorg dat je niet klaar komt is wel een opgave. Het betekent niets, niente, noppes.’

Pag. 59: ‘Dan merken we dat jouw been af en toe uitvalt, dat je handen beginnen te trillen en dat je ademhaling zwaarder wordt.’

Pag. 182: ‘Eigenlijk zie je er in mijn ogen heel goed uit. Je toet is wel vol en de meer vrouwelijke rondingen goed zichtbaar, maar je ziet er niet ziek uit.’

Pag. 202: ‘Ik spring eruit om je te ondersteunen maar je bent inmiddels al in de badkamer beland: een spoor van poepspetters vertelt me waar je gelopen hebt. Als je weer naar de slaapkamer terug wilt, zak je letterlijk door je benen heen. (...) Je hebt pijn, terwijl je de eerste dosis tragidol al hebt ingenomen. Ik ben zo blij dat ik thuis gebleven ben, en dat jouw palliatief arts er zo meteen aan komt.’

Pag. 356: ‘Je ademt nog maar heel oppervlakkig, verder ben je heel rustig. Geen gesnurk, geen gereutel. Hier ben ik heel erg blij om, vooral ook omdat ik weet hoe gevoelig mijn dochter is. Eigenlijk is het heel fijn om zo bij elkaar te zitten. Er is voor mij geen wachten meer maar enkel het hier, het nu, jij.

En dan krijg ik een schok, het is alsof er een gat in me geslagen wordt, alsof ik geamputeerd word: je bent weg, zomaar, je bent er niet meer.’